

TMMOB 2. ÜCRETLİ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI VE İŞSİZLİK KURULTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB üyelerinin önemli bir kısmını oluşturan ücretli çalışan mühendis, mimar, şehir plancılarının sorunları ile işsizlik konusu "TMMOB 2. Ücretli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları ve İşsizlik Kurultayı"nda masaya yatırıldı. Ankara Kocatepe Kültür Merkezi'nde 25 Şubat 2012 tarihinde, 399 delegenin katılımıyla düzenlenen kurultayda 12 yerel kurultaydan gelen önergeler görüşülerek oylandı.

Divanın oluşturulmasıyla başlayan kurultayda, divan başkanlığına Bedri Tekin (MMO), divan başkan yardımcılıklarına Berdan Dinçyürek (İMO), Bekir Erdem Öztürk (MADENMO), yazman üyeliklere de Şebnem Gürses (HKMO) ve Haluk Fıçı (İMO) seçildi.

Divanın oluşumu sonrası açılış konuşmasını yapan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, neoliberal politikaların toplumun tüm kesimlerini olduğu gibi mühendis, mimar ve şehir plancılarını da olumsuz yönde etkilediğini belirterek, mücadelenin ortaklaştırılmasına vurgu yaptı.

Neoliberal politikaların en iyi uygulayıcısı olan AKP iktidarı döneminde, enerjiden haberleşmeye, eğitimden sağlığa, tarımdan sosyal güvenliğe kadar tüm alanlarda yapısal bir dönüşüm gerçekleştirildiğini kaydeden Soğancı, bu dönüşümden kentlerin, köylerin, tüm yaşam alanlarının yanı sıra mühendislik uygulamaları, mühendislerin sosyal konum ve koşullarının da doğrudan olumsuz biçimde etkilendiğini ifade etti. İnsan yaşamının her aşamasından sorumlu olan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının hızla işlevsizleştirildiği söyleyen Soğancı, "Gelecek hem ülkemiz mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetleri açısından hem de mühendis, mimar ve şehir plancıları açısından kaygı vericidir. Güncel gereklere uygun ciddi bir istihdam politikası oluşturulması gerekirken; bu yapılmamakta, ülkemiz kaynaklarının sömürüsüne dayanan politikalarla, yalnızca nitelikli iş gücünün ihracı teşvik edilmektedir. Ancak kendi işsizlik krizini çözmeye çalışan gelişmiş ülkelerin yönlendirdiği uluslararası nitelikli emek pazarı, giderek ülkemiz meslek insanlarına daha kapalı hale gelmektedir. Bu nedenle bir yandan bu sürece ciddi bir direniş göstermek, diğer yandan da ülkemiz insan kaynaklarının heba olmaması-

nı sağlayacak politikaların meslek alanlarında örülmesini sağlayacak adımları hızla atmak gerekiyor" dedi.

Mehmet Soğancı, mesleği işlevsizleştirmeye yönelik olarak özellikle eğitim alanındaki politikalara dikkat çekerek şöyle devam etti: "Sadece ülkedeki üniversite mezunu sayısını artırmak amacıyla istihdam imkânı bulunmayan alanlarda, ülke gereksinimleri ve çağdaş bir mühendislik eğitiminin en düşük standartları dahi dikkate alınmadan ardı ardına asparagas üniversitelerin, fakültelerin ve bölümlerin açılmasının ilerleyen yıllarda çok daha büyük sorunlara yol açacağı aşikâr. Ülkemizde farklı adlar altında 150'nin üzerinde fakültede mühendislik eğitimi veriliyor. Her yıl mühendislik fakültelerine 60 binin üzerinde yeni öğrenci kaydoluyor. Her yıl alınan öğrenci kadar mezun verildiğini varsayarsak yılda ortalama 60.000 yeni mühendis iş hayatına atılıyor demektir. Oysa meslek alanında var olan işsizlik çok yüksek boyutlarda. Üniversite diplomasına sahip kişilerin birçoğunun ya iş bulamadığını ya da eğitimini aldığı dalda çalışmadığını görüyoruz. Hal böyleyken bilimsel gereklere ve ülke gerçeklerine göre değil, sadece subjektif nedenlerle üniversite, fakülte ve

bölmeler açılması, sonuçları itibarıyla kolay çözülemeyecek sorunlar ve tahribatlar yaratacak. Mühendislik eğitimiyle ilgili sorunlar ortadayken karşımıza bu dönem bir de teknoloji fakülteleri çıktı.

TMMOB'ye kayıtlı üye sayısı 2011 sonu itibarıyla 400.000'i aştı. Üye sayımızda son beş yıldaki artış 100.000'i geçti. Ülkemizde, mezun olan her mühendisin istihdamına yönelik bir olanak bulunmamaktadır. Bugün mühendislerin yüzde 25'i işsizdir ya da kendi mesleği dışında alanlarda çalışmaktadır. Yatırım planlamasına bakılmaksızın öğrenci alım sayılarının arttırılmasının işsiz mühendislerin içine yeni işsizlerin katılmasına yol açacağını söylemek için kâhin olmak gerekmiyor.

Öte yandan çalışan üyelerimizin üçte birlik bir oranı, yani önemli bir kısmı kamuda çalışmaktadır. Ancak bu önemli kesimin, toplu sözleşme ve grevi de içeren sendikal hakları, uluslararası normlara uygun olmayan bir biçimde engellenmektedir. Kamuda çalışan mühendisler, mimar-

lar ve şehir plancıları açlık ile yoksulluk sınırları arasına sıkışan ücretleriyle yaşam mücadelesi vermek zorunda kalmaktadır. Kamuda çalışan mühendis, mimar ve plancıların ücretleri diğer tüm kamu çalışanları da dahil derhal insanca yaşanabilecek bir düzeye çıkarılmalıdır.

Özel sektörde ise parçalı bir biçimde istihdam edilen ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıların çok az bir kısmı, ancak büyük iş yerlerinde sendikal örgütlenmeler içinde yer alabilmektedir. Kamuda ve özel sektörde çalışan mühendis, mimar ve plancıların uluslararası hukuka uygun grevli- toplu sözleşmeli sendikal haklarının kullanımı mutlaka sağlanmalıdır."

Mehmet Soğancı'nın açılış konuşması sonrası Divan'a verilen bir önergeyle, yerel kurultaylardan gelen önergelerin birleştirilmesi için bir kolaylaştırıcı kurul oluşturuldu. Neriman Usta (EMO), Gülsüm Sönmez (İMO), Murat Türüdü (HKMO), Cemalettin Sağtekin (MADENMO), Ercüment Çervatoğlu (MMO), Ersoy Bey (MMO), Metin Şen (MMO) ve Çiğdem Camkırın (PEYZAJMO)'dan oluşan Kolaylaştırıcı Kurul, önergeleri ortaklaştıracak bir çalışma yaparak kurultaya sundu. Önergelerin oylanarak karara bağlanması sonrası Hasan Tuzcu (HKMO), Haluk Ekinci (İMO), Necmi Ergin (MADENMO), Selçuk Soylu (MMO) ve Redife Kolçak (PEYZAJMO)'ın oluşturduğu Sonuç Bildirgesi Komisyonu tarafından hazırlanan sonuç bildirgesi okunarak kurultay delegelerince oylandı.

TMMOB 2. ÜCRETLİ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI VE İŞSİZLİK KURULTAYI SONUÇ BİLDİRİSİ YAYIMLANDI

Ankara Kocatepe Kültür Merkezi'nde 25 Şubat 2012 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB 2. Ücretli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları ve İşsizlik Kurultayı sonuç bildirgesi yayımlandı.

Ücretli mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunlar ve işsizlik olgusu, ekonomik sosyal politikaların meslek alanlarımıza yansımaları ve özlük hakları üzerine tartışmak, çözüm üretmek ve TMMOB örgütlülüğünü yaygınlaştırmak amacıyla düzenlenen TMMOB 2. Ücretli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları ve İşsizlik Kurultayı 25 Şubat 2012 tarihinde Ankara Kocatepe Kültür Merkezi'nde toplanmıştır.

12 yerel kurultayın ardından toplanan kurultayda benimsenen önergeler ve bu önergeler üzerine yapılan görüşmelerden hareketle, aşağıdaki belirleme ve tespitler, TMMOB birimleri ve kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Ülkemizde neoliberal dönüşümü başlatan 24 Ocak 1980 ekonomi kararları sonrasında uygulanan serbestleştirme politikaları, AKP iktidarıyla doruğa ulaşmıştır. 2003'ten

itibaren çalışma yaşamında yapılan yasa/mevzuat değişiklikleri, 12 Eylül'ün ekonomik, sosyal politikaları doğrultusunda emperyalizme bağımlılık ve "yapısal uyum programları" uyarınca gündeme gelmiştir. Çalışma yaşamı, neoliberal politikalar uyarınca yapılan değişikliklerle "esnekleştirme, serbestleştirme" anlayışına göre şekillendirilmiş, sömürünün derinleştirilmesi sağlanmıştır. Bu politikalar; özelleştirmeler yoluyla kamunun tasfiyesine, taşeronlaşmaya, örgütsüzleşmeye, tüm emekçi kesimlerin hak ve gelir kaybına yol açmıştır.

Milyonlarca çalışan, örgütlenme hakkından mahrum, ekonomik ve sosyal bunalım içindedir. Çalışanların başta iş güvencesi olmak üzere, kıdem tazminatları, fazla mesai ücretleri ile sendikal hak ve yetkileri budanmaktadır.

Kanun Hükmünde Kararnameler, "torba yasalar" ve diğer yasalarda yapılan kritik değişikliklerin tümü çalışan mühendis, mimar, şehir plancıları ve tüm emekçiler ile iş gücü piyasasının yedek deposu olarak tutulan tüm işsizlerin aleyhinedir.

Çalışma yaşamının büyük kısmı işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin dışında tutulmuş, iş kazaları/cinayetleri ve meslek hastalıkları ciddi bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Emekçiler ve ailelerinin sağlık ve sosyal güvenlik gibi temel haklara erişimi bu hizmetler ticarileştirilerek engellenmektedir. Özellikle AKP döneminde yapılan müdahalelerle sosyal güvenlik bir kamusal yükümlülük olmaktan çıkarılmış, sağlık hizmetleri özelleştirilerek bir piyasa faaliyeti haline almıştır.

"Ulusal İstihdam Stratejisi"nde ve İş İlişkileri Kanun Tasarısı'nda benimsenen yaklaşımlar uyarınca da esnek, güvencesiz çalışma biçimleri çeşitli yasalara parça parça sızdırılarak daha fazla yaygınlaştırılacak, geçici-kiralık işçilik uygulamasına geçilecek, özel istihdam büroları yaygınlaştırılacak, kıdem tazminatları budanacak, "bölgesel asgari ücret" uygulamasıyla asgari ücret düşürülecek, başta genç işçiler olmak üzere tüm işçi ve emekçiler güvencesiz ucuz emek sömürüsüne tabi tutulacaktır.

İşçi sağlığı ve güvenliği alanı, bilimsel-mesleki değerler, mühendislik-hekimlik uygulamaları, iktidarın esnekleştirme ve ticarileştirme çabalarının önünde bir engel olarak görülmektedir. 2003 yılında kabul edilen 4857 sayılı İş Yasası'nda iş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği uygulaması açıkça belirtilmesine ve bu yöndeki yargı kararlarına karşın ardı ardına çıkarılan yasa ve yönetmeliklerle iş yerlerinde sağlık ve güvenlik faaliyetleri ticarileştirilmektedir. Yargıya taşınan bu düzenlemelerin birçoğunun yürütmesinin durdurulmasına, "mevzuatın gözden geçirilmesi" çabalarıyla direnilmekte; emek ve meslek örgütlerinin görüşleri ile yargı kararlarının üzerinden atlanılmaktadır.

Kamu yararı ve kamusal hizmetlerin tasfiyesi, serbestleştirme politikalarıyla birlikte mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı alanlarına da yansımıştır. İş güvenliği mühendisliğinin önüne çıkarılan engeller, "uzaktan eğitim" ve teknoloji fakülteleri gibi mühendislik eğitimini tasfiye edecek yönelimler, mühendisliği niteliksizleştiren uygulamalar ve onlarca yasayla yapılan düzenlemelerle ülke, meslek, meslektaş çıkarları daraltılmıştır.

Plansız bir şekilde yeni üniversite ve bölümlerin peş peşe açılması, kontenjanlar ile istihdam arasında oluşan denge-sizlikten dolayı meslektaşlarımız kendilerini işsizliğe karşı koruyamaz hale gelmiştir. İşsizliği planlı bir biçimde kullanan kapitalist sistem, meslektaşlarımızın ve mesleklerimizin piyasa koşullarının esiri olmasına yol açmıştır.

Bu sistematik içinde doğrudan mühendislik aleyhine yasal düzenleme girişimleri de söz konusudur. Değişik mühendislik mimarlık alanlarında kamusal mesleki denetimler ortadan kaldırılmakta ve meslektaşlarımız hak kayıplarına uğramaktadır.

“Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun” değişiklikleri uyarınca TMMOB Yasası'nın 34 ve 35. maddeleri ile Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa'nın 1. ve 7. maddelerinin uygulanması engellenerek yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının akademik ve mesleki yeterliliklerini kanıtlamalarına gerek kalmadan ülkemizde çalışmaları sağlanmıştır.

AKP iktidarı, meslek kuruluşlarının idari, örgütsel, mali yapı ve seçim sistemlerini değiştirme hedefini önüne koymuştur. Bu doğrultuda hazırlanarak alelacele yürürlüğe sokulan Kanun Hükmünde Kararnameler aracılığıyla, TMMOB ve bağlı meslek odalarının özerk kamu tüzelkişiliği ve üye iradesi yok sayılmaktadır. Odaların asli görevleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne verilerek en başta Anayasa'ya ve ilgili yasalara aykırı bir uygulama oluşturulmaktadır.

12 Eylül 2010 referandumuyla birçok kurum gibi, yargı da (var olan yetersiz ve kısmi) bağımsızlığını büyük ölçüde yitirmiştir. AKP iktidarının dindar ve itaatkar gençlik vb. söylemleri ve yaşanan gelişmeler açık ve sivil faşist düzenin göstergeleridir. Toplumsal hedef, itaatkar bir gençlik değil, haklarını bilen, sorgulayan, haklarına sahip çıkan insanlar yetişmesi olmalıdır. Bu koşullarda, özellikle işçi sınıfının ve tüm emekçilerin sadece ekonomik ve sos-

yal haklara ilişkin taleplerle yetinmesi mümkün değildir, tüm haklarına bütünlüğü içerisinde sahip çıkmalıdır.

AKP iktidarı değiştiğimiz iktisadi temeller üzerinde diktatoryal bir tarzla demokrasinin temel gerekleri ve kurallarını dışlayarak ülkemizi bir bütün olarak yoksullaştırmış, zaten özürli olan demokrasiyi ortadan kaldırmıştır.

Kurultayımız, ücretli mühendis, mimar ve şehir plancılarının da yoksullaşmaları, geleceksizleşmeleri ve işsiz kalmalarının asıl sorumlusunun kapitalizm olduğunu tespit eder. Meslektaşlarımızın sorunlarının, parçası oldukları işçi ve emekçi sınıfların sorunlarıyla ayrılamaz olduğunu ve çözümün de ortak olacağını vurgular.

Bu genel ortamda kurultayımız TMMOB ve bağlı Odalarının;

- Kapitalizme; serbestleştirme, özelleştirmeler yoluyla kamusal varlıklarımızın elden çıkarılmasına, tüm yer altı ve yer üstü zenginliklerimizin, sosyal hizmetlerin, kentlerin ve doğal çevrenin yerli-yabancı sermayeye yeni rant alanları olarak açılmasına,
- Varlık nedenimiz olan ülke sanayisi ve tarımını bitiren ranta dayalı ekonomi politikalarına,
- Küresel sermayenin direktifleriyle çıkarılan bankacılık, endüstri bölgeleri, serbest bölgeler, doğrudan yabancı yatırımlar, hazine arazileri, şeker, tütün, enerji, maden, kamu yönetimi vb. ülke sanayisini, tarımını, altyapısını bitiren yıkım ve talan politikalarına,
- Emperyalist sömürü, savaş ve işgallere,
- Halklar arasında düşmanlık tohumları eken ırkçı-milliyetçi politikalara,
- Siyasal ve dinsel gericiliğe, dindar ve itaatkar nesiller yetiştirme hedeflerine,
- Gelir bölüşümündeki adaletsizliğe,
- Meslek uygulama alanlarımızın daraltılmasına ve işsizliğe, kısacası mesleğimiz, halkımız ve ülkemiz aleyhine şekillenen tüm politikalara karşı emekçi halkımızın bir parçası olarak mücadelesini sürdürmeye kararlı olduğunu bir kez daha ilan eder.

KURULTAY DELEGELERİ

ÇŞB MESLEKİ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE ŞANTIYE ŞEFLİĞİ ÜZERİNE YAZI GÖNDERİLDİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne 14 Şubat 2012 tarihinde şantiye şefliği üzerine yazı gönderildi.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne ANKARA

İlgi: 25.01.2012 tarih ve
B.09.0.MHG.0.11.00.00.335.05.02 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı'nın başvurusu üzerine, 4857 sayılı Yasa ile 4708 sayılı Yasa ve Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmeliğin uygulanması kapsamında çıkan sorunlar üzerine, Şantiye Şefliği'nin 5510 sayılı Yasa'nın (a) bendine göre sigortalı olmalarına karşın, kendi nam ve hesabına çalışanların, yani aynı Yasa'nın (b) bendi gereği Bağ-Kur sigortalılarının bu hizmeti fatura karşılığı ifa edip etmeyecekleri konusunda görüş istendiği, buna ilaveten Bakanlığınızın, serbest çalışarak Oda'ya kayıt ve tescilini yaptırmış kendi hesabına veya tüzelkişi hesabına ücretli olarak çalışan birinin şantiye şefliği hizmetini kendi adına veya büro adına fatura ederek hizmet sunup sunamayacağı, TMMOB bünyesinde meslek odasına kayıtlı olmakla birlikte mimarlık ve mühendislik hizmet alanında iştigal etmeyen herhangi bir ticari işletme adı altında çalışarak fatura karşılığı şantiye şefliği görevinin ifa edilip edilmeyeceği sorulmaktadır.

Bildiğiniz üzere, Bakanlığınız şantiye şefliği konusunda 07.05.2008 tarih ve 1315 sayılı, 12.06.2008 tarih ve 1794 sayılı iki adet genelge yayımlamış ve bu genelgeler sonucu ortaya çıkan sorunlar üzerine Birliğimizden görüş sorulmuştur. Birliğimizin Bakanlığınıza 8 Temmuz 2008 tarih ve 1301 sayı ile göndermiş olduğu yazıda görüşlerimiz, "...Yukarıda sıralanan şantiye şefliği görev ve sorumluluklarından anlaşılacağı üzere **şantiye şefliği: yapım işi yürütülen şantiyede SÜREKLİ OLARAK, TAM GÜN çalışan mühendis ve mimarlar tarafından yürütülebilecek bir iştir.** Şantiye şefliği yapan bir mühendis veya mimarın başka bir işle uğraşması, 506 sayılı Yasa'ya tabi olması nedeniyle de mümkün olmamaktadır.

Ayrıca, şantiye şefliği üstlenecek olan mühendis ve mimarların bağlı olduğu meslek odalarından bazılarının SMM Yönetmelikleri gereğince serbest mühendislik yapanların bürolarında TAM GÜN esasına göre çalışmalarını öngörülmiştir.

Şantiye şefliği hizmetinin sürekli çalışma gerektirmesi ve serbest çalışan proje müellifi mühendislerin tam gün esasına göre çalışmalarını nedeniyle, 07.05.2008 tarihli Genelge'nin 1. maddesinin (c) bendinde yer alan "**Serbest olarak çalışmakta olan proje müellifi mühendis ve mimarlar şantiye şefi olarak görev üstlenebilirler.**" ifadesinin uygulanması olanağı yoktur. Esasen serbest çalışan mühendis ve mimarlarla ilgili kural ve düzenlemeler ilgili odalarınca oluşturulduğundan bu yöndeki uygulamaların Odaların genel düzenleyici işlemlerine bırakılması gerekmektedir." biçiminde sunulmuştur.

Anılan Genelgelerdeki sorunlar, Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmeliğe de taşınmıştır. Bu Yönetmelikle yapı müteahhitliğinin standartları belirlenecekken, yapı müteahhitliğinin tanımı, teknik kadrosu, niteliği ve kurumsal yapısı mevzuat yönünden belirsiz bırakılmıştır. Oysa, şantiye şefliği "müteahhitlik organizasyonunun" bir parçasıdır ve "Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik" de bu anlayışla ele alınmalıydı.

Oysa, Yapı Mühendislerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinde düzenlenen Şantiye Şefliğinin görev, yetki ve sorumlulukları karşısında şantiye şefliği, bir il sınırı ve yönetmelikteki m² inşaat alanı içinde kalmak koşuluyla, beş ayrı yapım işinin yapı müteahhidi adına, yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan inşaat ve organizasyonu sağlamak, mevzuatın öngördüğü her türlü tedbiri almak, uygulamak ve uygulatmak, görevli aldığı yapım işine dair yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerini imzalamak olarak belirlenmiştir. **Yönetmeliğin bu şekilde düzenlemiş olması karşısında, kendi nam ve hesabına serbest olarak meslek ifa eden meslek mensupları şantiye şefliği hizmetini serbest meslek makbuzu keserek sunabilmektedir. Kendi nam ve hesabına çalışmayan, yani Büro Tescil Belgesi sahibi olmayan meslek mensupları ise İş Kanunu'nun öngördüğü hizmet akdi çerçevesinde, yani ücretli olarak şantiye şefliği hizmeti sunabilmektedirler.**

Sonuç olarak, ilgi yazınızda sorulan hususlara ilişkin olarak özetle;

- 6235 sayılı Kanun çerçevesinde Odaya kayıtlı, kendi nam ve hesabına bir gerçek kişi ya da tüzel kişi ortağı olarak Büro Tescil Belgesi almış olan serbest mimar ya da

mühendisler tarafından ilgili oda yönetmeliğinde bir kısıt bulunmaması durumunda fatura (serbest meslek makbuzu) kesilerek şantiye şefliği hizmeti sunulabilmesi önünde bir engel bulunmamaktadır.

- Kendi nam ve hesabına çalışmayan ve Büro Tescil Belgesi sahibi olmayan meslek mensupları, şantiye şefliği üstleneceği yapının yapı müteahhidi ya da yapı sahibi ile İş Kanunu'nun öngördüğü hizmet akdi çerçevesinde şantiye şefliği hizmeti sunabilmektedirler.

- Ücretli çalışan mimar ya da mühendisin, sadece ücretli çalıştığı şirketin sorumluluğu altında yürütülen yapıların şantiye şefliğini üstlenebilmesi mümkündür. Ancak herhangi bir işverene bağlı olarak (Mimarlık ve mühendislik hizmet alanında iştigal de etse) hizmet sözleşmesi ile çalışan mühendis ya da mimarlar, başka bir ticari işletmenin sorumluluğu altında yürütülen yapıların şantiye şefliği görevini üstlenemezler.

- Mimarlık ve mühendislik hizmet alanında iştigal etmeyen bir ticari işletme adı altında çalışarak fatura karşılığı şantiye şefliği görevi ifa edilmesinin ise mümkün olmadığı hususunu bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla.

N.Hakan GENÇ
Genel Sekreter

TMMOB ÖĞRENCİ EVİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

TMMOB Öğrenci Evi yapılmasına ilişkin yer tahsisine ilgili protokol 13 Şubat 2012 tarihinde Yenimahalle Belediyesi'nde düzenlenen bir törenle imzalandı.

Törene; TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Yönetim Kurulu II. Başkanı Selçuk Uluata, Sayman Üye Mustafa Erdoğan, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras, Yürütme Kurulu

Üyesi Fatma Berna Vatan, Yönetim Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz, TMMOB Genel Sekreteri N. Hakan Genç, İMO Sayman Üyesi Züher Akgöl, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, Mimarlar Odası'ndan Hazeli Akgöl ve Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, Başkan Yardımcısı Şenol Balaban ile birim yöneticileri katıldı.

HUKUK İHLALİNİN HER TÜRLÜ AFETE ZEMİN HAZIRLADIĞINI UNUTMADAN! TBMM HÜKÜMETİN DAYATTIĞI HUKUKÜSTÜ YETKİLERİ KABUL EDECEK Mİ?

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Tasarısı” üzerine 29 Şubat 2012 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Bakanlar Kurulu, 17 Ağustos 2011 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 648 sayılı KHK ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına tüm ülke toprağını (tapulu-tapusuz) istediği gibi kullanma yetkisi vermişti. Şimdi ise, “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Tasarısı” ile bu yetkinin hangi araç ve yöntemlerle kullanılacağı düzenlenmektedir.

Bu tasarı yasalarsa hiçbir kayıt ve koşula bağlı kalmaksızın yerleşim yerleri, orman alanları, kıyılar, boğaziçi, meralar, kültür ve tabiat varlıkları, tarım arazileri, zeytinlikler gibi özel koruma altında olan alanlar 3194 sayılı İmar Kanunu ve imara ilişkin hükümler ihtiva eden özel kanunlar da dahil olmak üzere özel mevzuatlardaki kısıtlamalara bağlı olmaksızın, rezerv yapı alanları, riskli alanlar ve riskli yapı statüsüne alınıp, tasfiye, dönüştürme, yeniden yerleştirme ve yıkım işlemlerine tabi tutulabilir. Rezerv yapı alanını Bakanlık, riskli alanları Bakanlığın teklifiyle Bakanlar Kurulu, riskli yapıyı ise Bakanlığın lisanslandığı kurum ve kuruluşlar belirlemeye yetkilidir.

Tasarının uygulama hükümleri normal zamanların hukuk normlarından muaftır, yürütmeye olağanüstü yetkiler tanınmıştır.

1- Riskli yapıların tespitini malik veya kanuni temsilci, “Bakanlıkça lisanslandırılmış kurum ve kuruluşlar” a yaptıracak, yaptırmadığı takdirde Bakanlık veya İdare re’sen “teknik heyete” yaptıracak ve giderler hak sahibi tarafından ödenecektir. Bu tespit giderleri malik veya paydaşlarca karşılanmadığı takdirde tapu kaydına ipotek konulacak ve faiz işletilecektir.

Tasarıda “Bakanlıkça lisanslandırılmış kurum ve kuruluşlar” ile “teknik heyet” in tanımı olmadığı gibi statüleri de belirsizdir. Yönetmeliğe bırakılan bu oluşumların niteliği ve yetkileri idarenin takdirine bırakılmıştır.

2- Riskli alan ve riskli yapıların ilanından sonra malik ve kullanıcıların mülkiyet ve kullanımdan doğan tüm hakları kısıtlandığı gibi o bölge ve yapıya kamu hizmetlerinin de (elektrik, su, doğal gaz) verilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Riskli yapıların, tahliye ve yıktırma masrafları da maliklere ait olup, hak sahipleri ancak enkaz bedeli alabilecektir, yıkım

masraflarını ödemeyenlerin tapu kaydına ipotek konulacağı da ayrıca düzenlenmektedir.

3- Bakanlık uygulama işlemlerinde, yani riskli yapılara, rezerv yapı alanlarına ve riskli yapıların bulunduğu taşınmazlara ilişkin her türlü plan, proje, arazi ve arsa düzenleme işlemleri ile toplulaştırma yapmaya, bu alanlarda bulunan taşınmazları almaya, satmaya, ön alım hakkını kullanmaya, trampaya, taşınmaz mülkiyetini veya imar haklarını başka bir alana aktarmaya, inşaat yapmaya, yaptırmaya, arsa paylarını belirlemeye, kent tasarımları hazırlamaya yetkili kılınmıştır. Bakanlık bu yetkilerini TOKİ’ye, isterse idareye devredebilir. Tasarı Bakanlığın bu işlemlerine karşı tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde dava açabileceğini, ancak mahkemenin yürütmenin durdurulmasına karar veremeyeceğini düzenlemektedir. Bakanlık, zorla el koyduğu alanlar üzerinde istediği tasarrufu yapmaya yetkili kılınmıştır.

4- Tasarının gelirleri arasında en büyük pay, 2-B orman alanlarından elde edilecek gelir (%90) olarak belirlenmiştir. 2-B gelirleri yanında, çevre vergisi olarak bilinen vergi ve idari para cezalarının yüzde 50’si, İller Bankası’nın yıllık safi kâr tutarının yüzde 49’u, Bakanlığın el koyduğu taşınmazlarda imar uygulamasına tabi tutulanların satışından elde edilecek gelirler, dönüşüm projelerinden elde edilecek kredilerin geri ödemeleri ve gecikme zamları, faizler, genel bütçeden ayrılan paylar ve sair gelirlerden oluşmaktadır. Büyük yetki ve bütçeyle donatılan Bakanlık ve TOKİ hem ülke toprağı hem de emlak piyasasını yönlendiren tek aktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

5- Riskli yapıların tahliyesi, yıkma işi ve yıktırma işi, işlem ve değerlendirme işlemlerini “engelleyci” fiilde bulunanlar hakkında Türk Ceza Yasası gereğince suç duyurusu, bu eylemleri engellemeyen kamu görevlileri hakkında da ceza ve disiplin hükümlerinin uygulanacağı biçiminde yapılan düzenlemeyle de kimsenin mülkiyetine ilişkin bir hakkı kullanamayacağı hem halka hem de kamu görevlilerine peşin bir gözdağı maddesiyle hatırlatılmaktadır.

6- Zorla el konulan özel mülkiyet ve hazine arazilerinin kullanımına yönelik yapım işleri, mal ve hizmet alımları şeffaflıktan uzak, davetiye usulüyle ihale edilmektedir. Kamu kaynaklarının ihale ediliş biçimi, iktidara yakın kişi, kurum ve kuruluşlara pazar açıldığı endişesini hep yaşatacaktır.

7- Kamulaştırma davalarında bilirkişilik yapan mimar ve mühendisler bilirkişilik yolu kapatılmaktadır. Sermaye piyasasına hizmet sunan değerlendirme şirketlerinin kamulaştırma davalarında bilirkişilik yapmalarına öncelik tanınmıştır. Değerleme şirketlerinde çalışan değerlendirme uzmanlarının çoğunlukla işletme, hukuk, iktisat gibi sosyal bilimlerde dört yıllık eğitim almış kişiler olduğu dikkate alındığında mühendis ve mimarlara bu alanın kapatılmasını anlamak olanaklı değildir. Yargılama aşamasına dahi idareyi katarak adil yargılanma ilkesini ihlal eden bir anlayışın hakim olduğu tasarının yasalaşması durumunda, kamulaştırma bedellerinin objektif tespit edilmeyeceği açıktır. Bilirkişi seçiminde hakimin takdir hakkını elinden alan, yargılamanın bir unsuru olmadığı halde valilikleri yargılama sürecine katan bir süreçten adil bir karar beklenemez. Bakanlığın bir banka, yurttışı müşteri gören bir anlayışla hazırlanan bu tasarıda kamu yararı görmek olanaksızdır.

8- Tasarısının ismi "afet riski taşıyan alanların dönüştürülmesi" iken aslında bir "torba yasa" özelliği taşımaktadır. Tasarının kendisi gerçekte yürürlükte birlikte 10 madde olup, diğer tüm maddeler Genel Bütçe dahil diğer kanunlarda değişiklik yapılmasını düzenlemektedir.

Kanun'un uygulanmasında 14 kanunun engelleyici hükümlerinin uygulanmayacağı, bu 14 kanunun yanında gözden kaçmış diğer kanunlarda engelleyici hükümler var ise bunların da uygulanmayacağı hükme bağlanmaktadır. Uygulanmayacak yasaların yanında, tasarı ile 11 yasanın maddesi değişmekte ya da yeni hükümler eklenmekte ve iki yasa yürürlükten kalkmaktadır. Tasarı ile Orman (kent veya çepesindeki ormanlık alanların kullanımına yönelik), Gecekondu, Toplu Konut, İmar, Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması, İskan, İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunlara ve Genel Kadro ve Usulü Hakkında KHK'ye yeni maddeler eklenmekte; Kamulaştırma Yasası'nın bilirkişilikle ilgili maddesi ile Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Kanunu, Çevre Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK değişmekte, Atatürk'ün doğumunun 100'üncü Yılı Kutlanması ve Atatürk Kültür Merkezi Kurulması Hakkında Kanun ile İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı

İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında kanunlar ise yürürlükten kaldırılmaktadır. Yani bu tasarı, Anayasa yanında 27 yasanın koruyucu hükümlerini doğrudan etkilemektedir.

Haklar Risk Altında

Bu tasarının yasalaşması durumunda, Bakanlar Kurulu, Bakanlık ve TOKİ, yüzde 90'ı deprem riski altında gerekçesiyle ülke toprağını hiçbir kayıt ve koşula bağlı olmaksızın istediği imar hareketine açabilecektir. Uygulamada gerek bireyin, bölge halkının hakkını gerekse kamu yararını koruma altına alan yasa hükümleri devre dışı bırakılmakta ve idarenin denetim yollarından olan yargısal denetim yolu kapatılmaktadır. Kendini hukukla sınırlandırmayan, kişilere hukuk güvenliği tanımayan bu tasarının yasalaşması demek, yasama organının -kendi varlık gerekçesine aykırı olarak- sosyal hukuk devleti ilkesinden kamu adına vazgeçmesi anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak; tasarı, iş, işlem ve araçlarıyla bizatihi kendisi yakın bir tehlike arz etmektedir. Tasarının yasalaşması halinde, kamu ve özel mülkiyet idari kararlar alınır-satılabilir, yaptırılabilir, dönüştürülebilir, gerek toplu gerekse zorunlu iskan olabilir, toplulaştırılıp- dağıtılabilmektedir. Bu iş ve işlemlerden kâr edecekler de ancak idare tarafından tespit edilebilir. Riskli yapıları tespit etmekte "lisanslı kurumlar", itirazlarda "teknik heyet", kamulaştırma bedeline itirazlarda "değerleme şirketleri" yetkilidir. İdarelerde istihdam edilecek personele ilişkin ise hiç bir kayıt ve koşulun uygulanmayacağı yeni bir "sözleşmeli personel" statüsü belirlenmiştir.

Bu değerlendirmeler ışığında;

Kamuoyuna "afetleri önleme yasası" olarak sunulan bu tasarının doğuracağı afetler daha ağır sonuçlara yol açacaktır. Siyasi iktidara sınırsız yetkiler tanıyan, yargı denetimini dahi yok eden tasarı geri dönülmez zararlar doğuracaktır.

Ülkemizin bir deprem ülkesi olduğu ve imar afları, denimsizlik nedeniyle sağlıksız hale gelen kentlerde yeni bir yapılanmaya gerek olduğu hepimizin malumudur. Bu sorunun çözümü; planlama, imar, kentleşme, yapı ve afet alanlarında bilimsel, sosyal ve bütünlükçü yasal düzenlemelerle mümkündür.

Tasarı bir an önce geri çekilerek, temel hak ve özgürlükleri gözetilen, ülke kaynaklarını yok etmeyen, sosyal devlet ilkesini yadsımayan, oy ve kâr kaygısı gütmeyen, bütünlükçü ve idareyi de bağlayan tutarlı bir düzenleme tüm ilgili tarafların katılımıyla hazırlanmalıdır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BAKAN KÂR HIRSIYLA YARATTIKLARI FELAKETLERİN SUÇUNU TMMOB'YE YÜKLEMELERİNİ SORUMLULUK ALIP GÖREVİNİ BIRAKSIN!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Adana Gökdere Köprü Barajı inşaatında meydana gelen kaza sonrası yaptığı açıklamalarla TMMOB'yi suçlayan Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nu sorumluluk alıp görevini bırakmaya çağırdı. Mehmet Soğancı, 1 Mart 2012 tarihinde konuya ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

Adana Gökçe Nehri üzerinde Gökdere Köprü Barajı inşaatında 24 Şubat 2012 tarihinde mekanik tünel kapağının kopması sonucunda meydana gelen olayda denetim görevini yerine getirmekle sorumlu olan DSİ'nin bağlı olduğu Bakan Veysel Eroğlu yaptığı açıklamalarla sorumluluk almak yerine, denetim görevinin özel şirketlere devrini düzenleyen yönetmeliği iptal ettirdiği, DSİ'ye denetim görevini yargı aracılığıyla hatırlattığı için TMMOB'yi suçlamayı uygun bulmuştur.

Baraj inşaatlarında denetim görevi kamundur ve yasayla tanımlandığı şekliyle DSİ'nindir.

Ancak, 13 Mayıs 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 'Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği' ile kamunun bu görevi özel sektöre devredilecek şekilde düzenlenmiştir. Birliğimiz tarafından konu yargıya taşınmış, Danıştay yönetmeliğin yürütmesini durdurarak, yönetmeliğin dayanağını oluşturan Elektrik Piyasası Kanunu'nu Anayasa'ya aykırılık gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne göndermiştir.

Bir hukuk devletinde iktidar, devletin yürütme fonksiyonunu yerine getirir ve bu fonksiyonu yerine getirirken sınırsız yetkiler kullanamaz. Kullanır ise bunun adı hukuk devleti olmaz. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesine göre; devlet, kendi yarattığı hukuk değerleriyle kendini sınırlandırır ve kişilere hukuk güvenliği sağlayan devlettir. Bireyin en temel haklarından olan yaşama, çalışma, iş güvenliği ve işçi sağlığını korumakla yükümlü olan devlet, bu hizmetleri kamu eliyle yürütür, temel kamu hizmetleri "maliyet" gerekçe gösterilerek özel kesimlere havale edilemez.

Yürütme fonksiyonunun amacı kamu yararını gerçekleştirmek iken, kamu yararına aykırı bir biçimde İdare, kamu hizmetlerinden elini hızla çekmekte ve bu hizmetleri piyasa koşullarına terk etmektedir. Bunların en tipik örnekleri, yapı denetimi, iş güvenliği ve su yapılarının denetim hizmetleridir. Bu denetim hizmetleri, amacı kâr etmek olan özel şirketlere devredilmektedir. Anayasa ve yasa-

ların devlete yüklemiş olduğu bu hizmetlerin, Anayasa'ya rağmen alt düzenleyici işlemlerle 3. kişilere devri normal, bu düzenleyici işlemlere karşı dava açmak anormal gibi gösterilerek, neyin hak neyin gasp olduğu kuru gürültü içinde kaybolmaktadır. Asıl konu belirsizleştirilmekte, bu sayede sorumlular hesap vermekten kurtulmaktadır.

Sorumlular sorumluluklarını bir kenara bırakıp, depremde, iş kazalarında ve son yaşanan Kozan baraj faciasında yine TMMOB'yi sorumlu ilan etmişlerdir.

Anayasa'da, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'da ve Elektrik Piyasası Kanunu'nda su yapılarını denetleme görevi kimdedir? DSİ'de! Sorumlu kimdir? DSİ ve bağlı olduğu Orman ve Su İşleri Bakanlığıdır, Bakanın ta kendisidir.

Anayasa ve yasalara aykırı olarak denetim görevini piyasa koşullarına terk eden Bakanlık, "TMMOB dava açtı o nedenle denetimsiz kaldı" diyebilir mi? Ülkemiz hukuk devleti ilkesine bağlı olarak yönetiliyor ise herkesten önce hukuka bağlı olması gereken yöneticiler, dava açma hakkını kullananlara karşı böyle bir ithamda ve eleştiride bulunamaz. Aksine, görevlerini yerine getirmedikleri için kamuoyuna hesap vermekle yükümlüdürler.

Bakana ve DSİ Genel Müdürüne tavsiyemiz; ölümlerin ve yanlışlıkların sorumluluğunu üzerlerine alıp, görevini bu işi yapabilecek olanlara bırakmalarıdır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

EĞİTİM VE ÖĞRETİM BİR HAKTIR, BU HAKKA NE DEVLET NE DE AİLE DOKUNAMAZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 4+4+4 kademeli eğitim teklifi üzerine 6 Mart 2012 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Bir toplumun gelişmişlik düzeyi eğitim düzeyiyle doğru orantılıdır. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda okuma-yazma oranı yüzde 13 iken aradan yaklaşık bir asır geçmiş ve bu oran yüzde 88.7 civarına ulaşabilmiştir. Okur-yazar oranı içinde okullu oranının daha düşük olduğu gerçeğinden hareketle, hâlâ Avrupa'nın bir asır gerisinde olduğumuz açıktır.

Toplumdaki okullu ve yüksek öğretim düzeyinin (% 11-12) çok düşük olduğu göz önüne alındığında, çocukların eğitim hakkı ne ailelerin isteğine ne de bu gerçeği bilen iktidarın 4+4+4 önermesine teslim edilemez. **Bu hak tercihe bırakılabilecek bir hak olmayıp, bireyin yanında toplumun geleceğini belirleyen bir haktır.**

Zorunlu ilköğretim kadın-erkek arasındaki eşitliğin gerçekleştiği en temel kademedir. Bu temel kademeyi parçalayarak, uzaktan eğitim veya mesleki yönlendirme modeli benimsemek çocuğun serbest iradesiyle kullanılabileceği bir tercih değildir. Bugüne kadar ülkemizde ilköğretim zorunlu olmasına karşın, geleneksel cinsiyetçi kalıplar ve sınıfsal konum nedeniyle kız çocuklarının yararlanma olanakları erkeklerle eşit olmamıştır. Okuma yazma bilmeyenler arasında kadınlar ezici çoğunluktadır. Ortaöğretim kademesinde kız öğrencilerin oranı yarı yarıya azalmakta ve dolayısıyla üst eğitim kademelerine de bu oran yansımaktadır. Eğitim ve öğrenim olanağı elinden alınan kadınların toplumsal yaşama katılmaları da olanaksız hale gelmektedir. Bu sonucun yaratılmasında ailelerin katkısı olmakla birlikte asıl sorumlu bir hakkın kullanımını kolaylaştırmayan devleti yönetenlerdir. Devlet, cinsiyetçi kalıplarla ve ataerkil değer yargılarıyla ciddi bir şekilde mücadele etmek zorundadır.

İlköğretim-ortaöğretim ve yükseköğretim halkalarındaki ilişkinin birbirine bağlı olduğu göz önüne alındığında temel zorunlu eğitimin yanında okula devamın da ne kadar önemli olduğu açıktır. Birleşmiş Milletler 2009 yılı verilerine göre Türkiye, 15 yaş üstü okuryazarlık oranında

Yunanistan, Macaristan, Ürdün, Çin ve Zimbabve'nin gerisindedir. OECD 2011 Eğitim Raporu'na göre Türkiye 5-14 yaş arası okullaşma (ilköğretim) oranıyla OECD ülkelerinin sonuncusu durumundadır. **İstatistikler, devletin ve ailelerin çocukların en temel hakkı olan eğitim hakkını sağlayamadığını açıkça ortaya koymaktadır.**

Çocukları mesleki eğitime yönlendirme gerekçesiyle okula devam etmeyi ailenin isteğine bırakmak, çocuğun haklarını elinden almakla eşanlamlıdır. Toplumdaki eğitim düzeyi ve gelir dağılımındaki uçurum göz önünde bulundurulduğunda, alt gelir ve eğitim düzeyindeki sınıfların çocuklarına eğitim yolunu kapatacak, eğitimde zaten olmayan fırsat eşitliğini iyice ortadan kaldıracak 4+4+4 önermesinde gerek bireysel gerekse toplumsal bir yarar bulunmamaktadır.

Hem temel kademedeki hem de yükseköğretime giriş ve yerleştirmelerde yapılması düşünülen değişikliklerle objektiflikten, bilimsel normlardan ve toplumun ihtiyacından uzak düzenlemeler öngörülmektedir. Her yıl değişen sınav yöntemleri, başarı puanlarının sınava yansıtılmasındaki hesaplamanın değiştirilmesi ve bunların üzerine sınav yapan kurumlara güvenin yitirilmesi (ÖSS'de yaşanan olay hakkında hâlâ toplum yanıt alamamıştır) gibi etkenler, çocukların ve gençlerin daha bu yaşta umutsuzluğa kapılmalarına yol açmakta ve haksızlığa karşı çıkma iradelerinin oluşumuna engel olmaktadır.

Çocuk ve gençlerin geleceği ve dolayısıyla toplumun geleceği üzerinde bu kadar oynamaya kimse-nin, ama hiç kimsenin hakkı yoktur.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KESK'E YÖNELİK GÖZALTI OPERASYONU ANKARA'DA DEMOKRASİ GÜÇLERİNCE PROTESTO EDİLDİ

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu'na yönelik gözaltı operasyonu Ankara'da Emek ve Demokrasi Güçlerince protesto edildi. KESK Kadın Sekreteri Canan Çalağan, SES Kadın Sekreteri Bedriye Yorgun, Tüm Bel - Sen Kadın Sekreteri Güler Elveren'in de aralarında bulunduğu KESK yöneticilerinin 13 Şubat Pazartesi günü sabah saatlerinden itibaren yapılan baskınlarla gözaltına alınması üzerine TMMOB, TTB ve DİSK'in de aralarında yer aldığı Emek ve Demokrasi Güçleri Yüksel Caddesi'nde bir basın açıklaması düzenlediler.

KESK Genel Başkanı Lami Özgen, DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Kani Beko, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ve TTB Merkez Konseyi Başkanı Eriş Bilaloğlu, Emek Partisi Genel Başkanı Selma Gürkan, BDP İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder yaptıkları konuşmalarda, gözaltıları ve KESK'e yönelik baskı politikalarını kınadılar.

KESK'Lİ KADIN YÖNETİCİLERE GÖZALTI LAR KINANDI

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu'na yönelik olarak 13 Şubat 2012 tarihinde düzenlenen operasyonda gözaltına alınan KESK kadın yöneticileri, 16 Şubat Perşembe günü savcılığa çıkarıldı. Adliye önünde toplanan KESK bir basın açıklaması yaparak yaşanan operasyonu ve gözaltıları protesto etti.

KESK'e emek ve meslek örgütleri de destek verdi. KESK Genel Başkanı Lami Özgen açıklamayı okuduktan sonra TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Kani Beko, TTB Merkez Konseyi Başkanı Eriş Bilaloğlu ve BDP Grup Başkanvekili Hasip Kaplan da birer konuşma yaptı. Yapılan konuşmalarda KESK'e yönelik gerçekleşen operasyonlar, gözaltılar ve baskı politikalarını kınandı.

EMEK VE DEMOKRASİ ÖRGÜTLERİ 4+4+4'E KARŞI SOKAĞA ÇIKTI

Kesintisiz zorunlu eğitimi kademelendirerek 4+4+4 şeklinde kesintili hale getirmeyi öngören kanun teklifine karşı eğitim kuruluşları, emek ve demokrasi örgütleri bir araya geldi. Ankara'da 3 Mart 2012 tarihinde Sakarya Meydanı'nda toplanan, aralarında TMMOB'nin de bulunduğu örgütler AKP İl Binası'na yürüdüler.

Örgütler adına ortak açıklamayı Eğitim Sen Genel Başkanı Ünsal Yıldız okudu.

Yasa Teklifi Antidemokratik Bir Ortamda Hazırlanmıştır

Zorunlu eğitimi kademelendirerek kesintili hale getirmeyi öngören kanun teklifi, herhangi bir tartışma ortamı yaratılmadan ve düzenlemenin muhataplarına danışılmadan Meclis'e sunulmuştur. Yasa teklifinin böylesi tartışma ortamından uzakta hazırlanmış olması ve içeriği, AKP'nin kendi siyasal-ideolojik ihtiyaçlarını referans alarak eğitimi yeniden yapılandırmak istediğini göstermektedir. Teklif, bu haliyle demokratik olmaktan uzaktır; AKP'nin antidemokratik uygulamalarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yasa teklifinde yer alan gerekçeler dahi yasa teklifini anlatmaktan, gerekçelendirmekten uzaktır

Kanun teklifinin gerekçelerinde, teklifin bizzat savunucusu olduğu siyasal iktidarın kararlı uygulayıcısı olduğu kimi politikaları (taşınmalı eğitim, köy okullarının kapatılması, YİBO vb.) gerekçe haline getirdiği ve bu uygulamaların kesintisiz eğitim sisteminin bir sonucu olduğunun dile getirildiği görülmektedir.

Yasa teklifinin bir diğer gerekçesi, mecburi ilköğretim çağında olan 6 ve 13 yaşındaki öğrencilerin aynı okulda okumalarının açığa çıkardığı sorunların çözülmesi gerektiğine ilişkindir. Ancak Meclis alt komisyonunda kabul edilen metinde "İlköğretim kurumlarının ilköğretim birinci kademe ve ilköğretim ikinci kademe olarak bağımsız okullar halinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ilköğretim ikinci kademe okulları, ilköğretim birinci kademe okullarıyla veya ortaöğretim kurumlarıyla birlikte de kurulabilir"

şeklinde ifade edilen düzenlemeyle yasa teklifinin gerekçesi çürütülmektedir. Kendi gerekçesini çürüten ve sorun olarak nitelendirdiği konuya ilişkin çözüm üretmeyen bu kanun teklifinin gerçeği yansıtmaktan çok uzak olduğu bir kez daha görülmektedir. Kaldı ki yasa ile bu anlatılan sorunların hiçbirine çözüm üretilmemektedir.

Bu Yasa İle AKP'nin Nasıl Bir Ülke İsteddiği Anlatılmaktadır

Var olan eğitim sisteminin, laik-bilimsel-demokratik olduğu söylenemez; ancak AKP, bu yasa teklifi ile bu kadarından bile rahatsız olduğunu göstermiştir. AKP, laik-bilimsel-demokratik eğitim yerine dinsel temele dayalı düzenleme çabası içerisindedir. Diğer yandan kamusal bir hak olan eğitimi piyasalaştırmakta ve ticarileştirmektedir.

Yasa Teklifi Toplumsal Bir Talep Olmaktan Uzaktır

Siyasal iktidarın kendi siyasal-ideolojik ihtiyaçları doğrultusunda hazırladığı yasa teklifi, toplumsal bir talep olarak sunulmaktadır. Ancak yasa teklifi yıllardır dile getirilen ana dilinde eğitim, din dersinin zorunlu olmaktan çıkarılması talebini içermemektedir. Yıllardır dile getirilen talepleri görmezden gelerek hazırlanan kanun teklifi, AKP'nin 'toplumsal talebi', ancak kendi yaratmaya çalıştığı toplumsal yapıya paralel ise dikkate değer bulunduğunu bir kez daha göstermektedir.

Alt Komisyonunda Yapılan Değişiklikler Yeni Sorunları Açığa Çıkarmaktadır

Meclis alt komisyonunda yapılan değişiklikler, komisyonun tepki alan kimi maddeleri değiştirmesine rağmen teklifin içerdiği sorunları ortadan kaldırmamıştır. Aksine komisyonunda yapılan düzenlemeler daha ciddi sorunları beraberinde getirecek niteliktedir.

Okulöncesi Eğitim Zorunlu Eğitim Kapsamı Dışında Bırakılmıştır

Kanun teklifiyle eğitim sistemi ve çocukların gelişimi açısından son derece önemli olan okulöncesi eğitim zorunlu eğitimin kapsamı içine alınmamıştır. Oysa ki bütün dünyada 36-70 ay dönemi için yaygın bir biçimde uygulanan okulöncesi eğitim, öğrencinin

gelişimine, sosyalleşmesine, temel eğitime hazırlanmasına büyük katkısı olan bir uygulamadır.

Eğitime Başlama Yaşı, Dinsel Anlamda 'Mükellefiyet Çağı' Esas Alınarak Hazırlanmıştır

Meclis alt komisyonunda yapılan değişiklikle okula başlama çağı 5 yaşına düşürülmüş ve bu değişikliğin okulöncesi eğitimin zorunlu eğitim kapsamına alınması isteğini karşılayacağı dile getirilmiştir.

Ancak okulöncesi eğitimin zihinsel gelişime etkisi, ilköğretim eğitiminden farklılığının gözardı edilmiş olması ve düzenlemenin okulöncesi eğitim zorunluluğunu karşılamaktan uzak olması, değişikliğin kız çocukları için dinsel anlamda 'mükellefiyet çağı' olarak tanımlanan dönem öncesinde ilköğretimi bitirmesinin hedeflendiğini göstermektedir.

Zorunlu Eğitim 12 Yıla Çıkarılmamaktadır

Alt komisyonunda son hali verilen yasa teklifinin 10. maddesinde, ortaöğretim hizmetinin "örgün" ve "yaygın" öğrenim veren kurumların tümünü kapsadığı dile getirilmektedir. Bu düzenleme, ortaöğretimde yaygın öğrenimi içererek zorunlu eğitimi 12 yıla değil, fiilen 8 yıla sınırlandırmaktadır. Dolayısıyla, zorunlu 12 yıl eğitim hizmeti son kademedede sadece diploma almaya bağlanmaktadır. Daha açık ifade etmek gerekirse söz konusu teklifle iddia edildiği gibi zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmamaktadır.

Son düzenlemede belirtilen öğrencilerin 'açık öğretim' yoluyla diploma almaları uygulaması ise daha önceden de bulunmaktadır. Yasa teklifinde belirtilen 'son dört yılın açık öğretim ile eğitimlerine devam edebileceği' ifadesi, özel eğitim kurumlarına gidilmesini zorunlu hale getirilmektedir.

Kamusal Eğitime Dair Devlet Yükümlülüğü Sona Erdirilmektedir

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 22. maddesine dair ilk teklifte "ilköğretimin kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu, devlet okullarında ve parasız olacağı" ifadesi yer alırken, alt komisyondan geçen teklifin 7. maddesinde bu ifade çıkartılmıştır. Söz konusu ifadelerin çıkartılması özellikle kız çocuklarının okullaşmasına yapılan vurgunun ortadan kaldırılması açısından manidardır. Ayrıca ilköğretimin devlet okullarında parasız olması vurgusunun çıkarılması da son derece tehlikeli sonuçlara yol açabilecek niteliktedir. Zira ilköğretimin parasız olmasını düzenleyen ilgili Anayasa maddesinde yapılacak küçük bir değişiklikle ilköğretim hizmetinin paralı olması mümkün hale gelmesinin önü açılmıştır.

Çocuk Emegi Sömürüsü Yaygınlaştırılmaya Çalışılmaktadır

Yasa teklifinin alt komisyonunda düzenlenen 12. maddesiyle çocuk emegi sömürüsünün önü sonuna kadar açılmaktadır. Bir önceki teklifte yer almayan bu düzenlemeye göre, on çalışanı olan bir işletmeye sınırsız stajyer meslek lisesi öğrencisi çalıştırma hakkı tanınmaktadır. Oysa Mesleki Eğitim Kanunu'nda yer alan haliyle en fazla o iş yerinde çalışanların onda biri kadar stajyer çalıştırma hakkı tanınmaktadır. Alt komisyonunda şekillendirildiği haliyle teklifteki 12 maddeye göre bu oran sınırı kaldırılarak işletmelere ucuz iş gücü olarak diledikleri kadar öğrenci istihdam etme olanağı sunulmaktadır. Torba Yasa'da meslek lisesi öğrencilerinin cebindeki üç kuruşa göz diken AKP, şimdi de çocuklarımızın ucuz ve güvencesiz iş gücü olarak sömürülmesine sonuna kadar olanak verecek bir düzenlemeye imza atmaktadır. Torba Yasa döneminde de çok fazla tartışmaya neden olan bu konuya dair AKP'nin yeniden adım atması manidardır.

Bu Yasa Hemen Geri Çekilmelidir

- ▶ Okul öncesi eğitimin zorunlu eğitim kapsamına alındığı,
- ▶ Çocuk emegi sömürüsüne engel olunacağı,
- ▶ Zorunlu eğitimin kamusal bir hak olarak tanımlanarak devletin yükümlendirildiği,
- ▶ Mesleki eğitim ve yönlendirmede sanayi ve sermayenin ihtiyacı, ailenin belirleyiciliği değil, öğrencinin kendi istekleri doğrultusunda özgürce karar verebildiği,
- ▶ Eğitimin hiçbir evresinin piyasalaştırılmadığı, ticarileştirilmediği,
- ▶ Eğitimin bütün evrelerinin laik, demokratik, bilimsel, kamusal ve ana dilde eğitim ilkelerini kapsayarak düzenlendiği,

Bir eğitim sisteminin oluşturulabilmesi için toplumsal bütün tarafları da kapsayacak demokratik bir tartışma ortamının yaratılması gerekmektedir.

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (EĞİTİM SEN), Eğitimciler Derneği (EĞİT-DER), Felsefeciler Derneği, Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (TÜRK PDR DER), Tüm Öğrenci Velileri Dayanışma Derneği (ÖV-DER), Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER), Kamu Emekçileri ve Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Emekli Sen, Sosyal İş, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP), Halkevleri, Türkiye Komünist Partisi (TKP), Emek Partisi (EMEP), Barış ve Demokrasi Partisi, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği

DEMOKRASİ KURULTAYI DÜZENLEME KURULU BEŞİNCİ TOPLANTISINI YAPTI

TMMOB Demokrasi Kurultayı Düzenleme Kurulu, beşinci toplantısını 1 Mart 2012 tarihinde TMMOB'de yaptı.

Toplantı katılımcılarının isimleri şöyledir:

Selçuk ULUATA	TMMOB
Alaeddin ARAS	TMMOB
Mehmet ÇELİK	TMMOB
Ayşegül İBİCİ ORUÇKAPTAN	TMMOB
Nurçin SOYKUT	TMMOB
Erdal APAÇIK	Elektrik M.O
Casim AĞCA	Fizik M.O
H. Hasan TUZCU	Harita ve Kadastro M.O
Özkan TALAY	Harita ve Kadastro M.O
Gülsüm SÖNMEZ	İnşaat M.O
Metin ÇETİN	Jeofizik M.O
Hakkı ATIL	Jeoloji M. O
Mehmet BESLEME	Kimya M.O
Emin KORAMAZ	Makina M.O
Ozan YILMAZ	Peyzaj M.O

Toplantıda;

- 1- Kolaylaştırıcı Kurul tarafından hazırlanan karar önerilerinin kabulüne, karar önerilerinin TMMOB web sayfasına konularak Oda ve İKK'lara gönderilmesine,
- 2- Karar önerilerinin kitapçık halinde bastırılmasına,
- 3- Bastırılacak kitapçığa Düzenleme Kurulu adına sunuş yazılmasına,
- 4- Kurultay Çalışma Usul ve Esaslarının kabulüne, Merkezi Kurultaya, TMMOB Demokrasi Kurultayı Düzenleme Kurulunun önerisi olarak sunulmasına karar verildi.

TMMOB Demokrasi Kurultayı Çalışma Usul ve Esasları Önerisi

Madde 1- Kurultay; yerel kurultaylara katılan bütün üyelere, Oda Yönetim Kurulu üyelerinden ve Kurultay Düzenleme Kurulu üyelerinden oluşur.

Madde 2- Kurultay süresi iki gündür. Kurultay Divanın seçilmesi ile başlar.

Madde 3- Kurultay Divanı, Kurultaya katılan üyeler arasından seçilecek, 1 (bir) Başkan, 2 (iki) Başkan Yardımcısı ve 2 (iki) Yazman olmak üzere toplam 5 (beş) üyeden oluşur.

Madde 4- Kurultay sonuç bildirgesini hazırlamak üzere Kurultay delegeleri arasından en az (5) beş kişilik Sonuç Bildirgesi Komisyonu seçilir. Üye sayısının artırılması istenirse bu istek Divan tarafından oylamaya sunulur ve alınan karar uyarınca komisyon oluşturulur.

Madde 5- Kurultayda kabul edilen karar önerilerinin redaksiyonu, benzer karar önerilerinin birleşmesi ve Kurultayda alınan kararlara ilişkin 1998 Demokrasi Kurultayı kitapçığı esas alınmak suretiyle giriş metinlerinin hazırlanması çalışmaları Kurultay Divanı ile Kurultayda belirlenecek olan 5 (beş) kişilik redaksiyon heyeti tarafından yapılır. Üye sayısının artırılması istenirse bu istek Divan tarafından oylamaya sunulur ve alınan karar uyarınca heyet oluşturulur.

Madde 6- Kurultayda, I. kitapçıkta yer alan, tasnifi Kurultay Düzenleme Kurulu tarafından yapılmış yerel kurultaylardan gelen karar önerileri görüşülür. Bu öneriler dışında kurultaya yeni önerge sunulamaz.

Madde 7- Karar önerileri bütün halinde görüşmeye açılır. Önerenin tamamı veya içerisindeki maddelerden herhangi biri aleyhinde söz istemi yoksa lehte konuşma yapılamaz. Karar Önergesi içerisindeki maddelerden herhangi birine itiraz olması durumunda, öncelikle itiraz olunan maddeler görüşülerek karara bağlanır. Sonra önerenin bütünü oylanır ve karara bağlanır.

Madde 8- Kurultay çalışmalarında, bu düzenlemede belirlenen esaslar uygulanır. Bu esaslarda yer almayan konular hakkında TMMOB Genel Kurul Yönetmeliği uygulanır.